

Τὸ φίλημα τοῦ Ἰεὐδα

ΛΥΠΗΤΕΡΑ

π. Φ.

I.

Μάθε τὰ χείλια μου στερέψαν τὰ φυλὰ
Κι' ἀπό τὰ μάτια μου στερέψων τὰ δάκρυα—
Ω στές γλυκὰ φιλὰ ποῦ ἔχαθητε,
ακινήσια δάκρυα,
Μὲ κάποιου νεκροσάρανου τὴν ἄκρια
Τὴν περασμένη μου ζωὴ τώρα σκεπάζω,
Καὶ καθ' ἐγκόσμιο ποῦ ὁ νοῦς μου θά ποθεύσεις
Καὶ δὲν κρατῶ ἡ τὴν εἰκόνα τῆς ἀγάπης της
Κι' αὐτὴν-καημέ-σαν ξεψυχοῦσε.....

II.

Κι' εἶνε βαρὺς ὁ πόνος μου ἀπόψει
Καὶ νεκροκέρι μοιάζεις, ὡς καρδιά μου,
Καὶ κάψε, κάψε, θά σωθῆς ἀπόψε
Σκορπῶντας τὰ σκοτόδια ὀλόγυρά μου!
Κάθε καλό μου ἐπέταξε ἀπό μένα,
Καὶ μ' ἄφηκε. Καὶ κάτι νυχτοπούλια
Τραβήξαντα κοντά τους, ὥχ' οἵμενα,
Μι' ἀγάπη μου ποῦ ἐπιάστη μὲ τὴν πούλια....
Κι' ἀπέμεινα μονάχος στὰ συντρίμματα
Κακοῖς παλῆς ζωῆς κι' ὄνειρου
Μὲ λύπες καὶ μὲ κρίμματα.
Κι' ὀλόγυρα πετοῦν τὰ νυχτοπούλια
Βραχνάδες-ποῦ μοῦ πήραν τὴν ἀγάπη μου,
Ποῦ ἐπιάστη μὲ τὴν πούλια....

ΙΟΥΛΙΟΣ ΜΑΡΚΙΣΣΟΣ

Ποικίλη Σελίς

Πασχαλινὰ ἔθιμα

Εἶνε παραδοξότατα ἀληθῶς τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα τῶν Γερμανῶν μὲν τὰ ὅποια ἐστάζουσι τὸ Πάσχα.

Κατὰ τὸ μεσονύκτιον τοῦ Σαββάτου εἰς τὰς πόλεις, ἀλλ' ἰδίως εἰς τὰ χωρία τῆς Γερμανίας, ἀνάπτουνται πυραὶ διὰ νὰ ὑπόδεχθοῦν τὸν καταπονημένον ἐκ τῆς Σταυρώσεως Χριστόν:

Ἐπίσης αἱ πλεῖσται νεάνιδες ἔξερχονται μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ μεσονυκτίου κρατοῦσσαι λαμπάδας εἰς τὰς χεῖρας καὶ διευθύνονται εἰς τὴν πλησίον ὑπάρχουσαν πηγήν- χωρίς νὰ προσφέρουν λέξιν. Πρέπει νὰ πίουν ἐκ τοῦ ὑδατος ἑκείνου ὅπως ἐλκύσουν τὸν νέον περὶ τοῦ ὅποιου ἐνδιαφέρονται.

Ἄλλ' ἐπίσης οἱ Γερμανοί τῶν χωρίων προπέμπουν κατὰ τὸ Πάσχα καὶ τὸν χειμῶνα, διότι τὸ ἐσπέρας ὄλοι οἱ κάτοικοι μὲ λαμπάδας εἰς τὰς χεῖρας συνοδεύουν τεραστίαν κοῦκλαν φερομένην ἐπὶ φερέτρου καὶ ἀναπαριστῶσαν τὸν ἀπελθόντα χειμῶνα.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν τὰ παιδία ἔξερχονται εἰς τὸ δάσος καὶ κόπτοντα κλάδους δένδρων ἐπιστρέφουν

μετ' σύντονων θριαμβευτικῶν εἰς τὰ χωρία, κατόπιν δὲ χωριζόμενα εἰς διμάδας ἐισέρχονται εἰς τὰς οἰκίας τοῦ χωρίου, ὅπου τῇ συνοδείᾳ καταλλήλων ὄργάνων ψάλλονται διάφορα δόσματα διὰ νὰ φύγῃ ὁ δαίμων τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Ἡ συνήθεια τῶν κοκκίνων σύγων εἶναι ἐπίσης εισηγημένη εἰς τὴν Γερμανίαν. Εἰς τὰ χωρία δὲ δημιαρχος εἶναι υποχρεωμένος νὰ παράσχῃ εἰς ἑκάστην πτωχὴν οἰκογένειαν ώρισμένον ἀριθμὸν αὐγῶν.

83

Ἀναμνήσεις τοῦ Οὐάτες

Εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἔξεδόθη τρίτομος ιστορία τοῦ μεγάλου "Αγγλου Ζωγράφου καὶ γλύπτου Γεωργίου Φρειδερίκου Ούάτε, εἰς τὴν ὅποιαν ἀπαντῶνται σελίδες τινὲς ιδιαιτέρως ἐνδιαφέρουσαι τὴν Ἑλλάδα καὶ τοὺς Ἕλληνας. Εἶνε αἱ σελίδες τῆς ἐν Ἀθήναις διαμονῆς τοῦ μεγάλου Ζωγράφου κατὰ τὸ 1887 καὶ τῆς συναντήσεώς του μετὰ τοῦ τότε πρωθυπουργοῦ Χαριλάου Τρικούπη.

Ο Ούντες δὲν ήτο ἡ πρώτη φορά καθ' ἥν εἶχε γιαρσίει τὰς Ἀθήνας. Ἡτο ἔρωτευμένος μὲ τὴν Ἀκρόπολιν· καὶ διὰ τοῦτο μία παλαιὰ του φίλη, ἡ Εὐφροσύνη Κασσιζέτη (τὸ γένος Ἰωνίδη) τὴν ἐποίει, εἶχε ζωγραφίσει ως κόρην, ἐφρόντισεν ὥστε τὰ δωμάτια τοῦ ζωγράφου νὰ βλέπουν πρὸς τὴν Ἀκρόπολιν.

Τὸ Ἐθνικὸν Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον, ἡμιτελὲς ἀκόμη, συνεκράτει τὸν γλύπτην πρὸ τῆς κεφαλῆς τῆς Νίκης ἐπὶ ἡμέρας ὀλοκλήρους. Συνεφῶνει δὲ ὁ Ούντες πρὸς τὴν γνώμην, ὅτι πάντως πρέκειται περὶ ἔργου τῆς σχολῆς τοῦ Φειδίου, ἀν̄ μὴ καὶ τοῦ ίδιου μεγάλου διδασκάλου.

Ο καθηγητὴς Πενρόζ εὐρίσκετο καὶ ἑκεῖνος τότε ἐν Ἀθήναις, ἀπερροφημένος μὲ τὴν μεγάλην του ἀνακάλυψιν τῶν καιριπολῶν τοῦ Παρθενῶνος, καὶ εἶχεν ἐπὶ ἡμέρας σύντρεφον ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως τὸν ζωγράφον, ἀκούοντα τὰς θεωρίας του καὶ διαρκῶς μανθάνοντα.

«Ἐδῶ εἰς τὸν Ἀθήνας, συνήθιζε νὰ λέγῃ ὁ καλλιτέχνης, διναταὶ τὶς ὑπέρ πᾶν ἀλλο μέρος ν' ἀντιληφθῇ ὅτι ἡ Μεγάλη Τέχνη καὶ ἡ Μεγάλη Φύσις εἶναι ἔν τοι καὶ τὸ αὐτό. Η συγκινοῦσα ὥραιότης τοῦ ἔργου τοῦ Φειδίου δὲν εἶναι διάφορος τῆς συγκινήσεως, τὴν ἐποίειν γεννᾷ ἡ μεγάλη Φύσις. Ἀπὸ τοῦ Παρθενῶνος θὰ ἡδύνωσιν νὰ προχωρήσω χωρὶς ἀλλαγὴν αἰσθήματος εἰς πινακοθήκην ἔργων τοῦ Τιτιανοῦ καὶ τοῦ Τιντορέτου».

Ο πρωθυπουργὸς Τρικούπης, τῇ ἐπιμονῇ τοῦ φίλου του Ἀλέκου Ἰωνίδη, ἔστερξε κατὰ τὴν ἐποχὴν ἑκείνην νὰ πολέρῃ κατ' ἐπανάληψιν πρὸ τοῦ μεγάλου ζωγράφου διὰ τὴν εἰκόνα του. Η πρόοδος τῆς εἰκόνος ἐμώς ἀνεκόπη ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας ἔνεκεν ἀσθενείας· ἀλλὰ καὶ καθ' ἥν ὡραὶ ἐπόλαρεν, ἡ ἔργασια ἐπροσκώρει πολὺ δύσκολα, διὰ τὴν συνήθειαν τοῦ πρωθυπουργοῦ νὰ ἐπιληγῇ διαρκῶς μὲ τὴν παρισταμένην ἀδελφήν του καὶ μὲ τὸν ἰδιον τὸν ζωγράφον.

Περὶ τῆς Ἐλληνικῆς τέχνης προσκειμένου, ὁ Τρικούπης ἡτο γνώμης ὅτι ως ἀγαλμα ὁ Ἐρυμῆς τοῦ Πραξιτέλους εἶναι τὶς ἀνυπέρβλητον, τὴν ὁποῖαν γνώμην δὲν συνεμερίζετο ὁ Ούντες, φρονῶν ὅτι ὁ Πραξιτῆλος δὲν ἡδύνατο νὰ παραβληθῇ πρὸς τὸν Φειδίαν, διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἡ ποιητής τῆς Προμάχου ἀπερροφάτο ἀπὸ τὸν τύπον τοῦ ἀγάλματος, τοῦθ' ὅπερ εἶναι τὸ μέγιστον, παρέβλεπε δὲ τὴν ἐπιφάνειαν, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν Πραξιτέλην, ἐνδιαφερόμενον κυριώτατα διὰ τὴν ἔξωτερην ἐμφάνισιν, τοῦθ' ὅπερ διὰ τὸν Ούντες ἐσήμαινε κατάπτωσιν.

Ο Τρικούπης ὀμιλησε μὲ τὸν "Ἀγγλον ζωγράφον καὶ περὶ γλώσσης" ἐξεφράσθη δὲ κατὰ τῆς προσπαθείας μερικῶν φιλολογούντων διὰ τὴν ἀναστολὴν τῆς χρήσεως τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς.

«Ο Ἐλλήν πρωθυπουργὸς ἐφρόνει—λέγει ὁ Ούντες,—ὅτι τὸ τοιοῦτον ἡτο λάθος, καθέδσον ἡ γλῶσσα ἐξελίσσεται αὐτομάτως ἀντιπρωτεύουσα τὰς ἀνάγκας τῆς φυλῆς ἢ ἀκέιη καὶ τὰς ἀνάγκας ἰδιαίτερων γενεῶν. Κατ' ἀκολουθίαν τὸ νὰ ἐπιδάῃ τις διὰ τῆς βίας ὀρισμένον τύπον γλώσσας εἰς ἔνα λάθον εἶναι τὶς ἀφύσικον διὰ τὸν λόγον ὅτι ὁ ὀρισμένος αὐτὸς τύπος ἀλλης ἐποχῆς δὲν θὰ ἡδύνατο ἐπαρκῶς νὰ ἐκφράσῃ τὰς ἐντελῶς διαφόρους σημειώνας συνθήκας τῆς ζωῆς.

«Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα, κατὰ τὸν Τρικούπην πάντοτε, τῆς προσπαθείας πρὸς ἐπιβολὴν τῆς ἀρχαίας γλώσσης εἰς τὴν σημειώνην ζωῆς θὰ ἡτο νὰ παραχθῶσι γραμματικοὶ μᾶλλον, παρὰ ἀνθρωποὶ μὲ ίδεας».

1913 ἥ 1918;

83

Τὸ 1913 ἐπειδὴ λήγει εἰς τὸ 1918 θεωρεῖται ως δυσοίων. Οἱ ἀριθμοὶ τοῦ ἔτους 1453 τῆς πτώσεως τῆς

Κων]πόλεως προστιθέμενοι διίσουν ἀθροισμα 13. Ἀλλὰ καὶ τὸ 1912 πάλιν μᾶς δίδει 13 Ἄρα τὸ ἔντος, ἐκμηδενίζει τὴν πρόληψιν διὰ τὸ ἀλλο. Ἀλλ' ἡσυχάσσετε. Ὁ Ἰταλὸς ἀστρονόμος Βεκρετάν ἀποδεικνύει ὅτι διανύωμεν τὸ ἔτος 1918 καὶ ὅχι 1913. Ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Χριστὸς ἐγεννήθη 6 ἔτη πρὸ τῆς ἐνάρεως τῆς χρονολογίας, ήτοι ιδί μηνας πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ηρώδου.

* *

Βασιλικὸν ἀνέκδοτον

Τὸ Βασιλεῖον τοῦ Μαυροβουνίου εἶναι, ως γνωστόν, μία φωλεὰ ἀετῶν, ἐν φρούριον πετρώδες, τὸ διποτὸν χάντεται ἐντὸς τῶν ερεῶν.

«Ἡμέραν τινὰ δὲ ἀυτοκράτωρ τῆς Αὔστριας Φραγκίσκος Ἰωάννης, εὐρισκόμενος εἰς τὸ Κάτταρον, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Βασιλέως Νικολάου, εἴπεν πρὸς αὐτόν, ἀτενίζων πρὸς τὰς κορυφὰς τοῦ μικροῦ Βασιλείου;

— Ἀδελφέ μου, κατοικεῖς πολὺ ψηλά.

— Εἶναι ἀληθές, ἀπήντησεν ὁ μικρὸς Βασιλεὺς τοῦ Μαυροβουνίου πρὸς τὸν μέγαν Αὐτοκράτορα τῆς Αὔστριας· οἱ Τούρκοι μοῦ ἐπήραν τὴν γῆν, οἱ Αὐστριακοὶ τὴν θάλασσαν· δὲν μοῦ ἀπέμεινε παρὰ δούρανός.

83

Εύνηομα

Τὸ κρανίον τοῦ φιλοσόφου Καρτεσίου, ἐν τῷ Παρισινῷ Μουσείῳ τῆς Φυσικῆς ἀπεδείχθη ὅτι εἶναι γνήσιον συνετείη παραδόλης μὲ τὴν περιφήμου εἰκόνα τοῦ Φρέντζ Χάλ.

— Εἰς τὸ Παρίσιο ἐδόθη μέγα γεῦμα τῶν «Αἰσ.οδ-Ξων». Οἱ Αἰσιόδεσοι ἐπιδιώκουν τὴν εὐημερίαν τῆς ἀνθρωπότητος, τὴν βελτίωσιν τῆς ψυχῆς, τὴν χειραφέτησιν τῆς γυναικός, τὴν διάδοσιν τῆς ἐπιστήμης, τὴν ἀδελφοποίησιν τῶν λαῶν.

— Ἀπέθανεν ἐν Ρώμῃ ὁ Ἀμερικανὸς δισεκατομμυριοῦχος Μέργκαν. Αἱ δωρεαὶ του ἐν ζωῇ ἀπειράριθμοι. Εἰς τὸ Μουσεῖον τῆς Τίρνης ἐν Ν. Υόρκη είχε κάμη δωρέαν ἀντικείμενων ἀξίας 25 ἑκατομμυρίων, οἱ ἔκατον. εἰς ἔνα Λύκειον διὰ βιβλιοθήκην, ἐκατοντάδες δὲ χιλιάδων εἰς Πανεπιστήμια.

— Εἰς τὸ θέατρον τοῦ Κόδεν Κάρτεν ἐν Λονδίνῳ θεατρικοῖς ἀμφινοισθῇ κατ' αὐτὸς μία πρωτότυπος καλλιέργησις, ἡ πιανίστρα Μίκ «Ἐδελιν Βέλιπ», ἡτοις εἶναι μονόχειρ, εἶναι δὲ μία τῶν ἀριστῶν καλλιτεχνιδῶν τοῦ κόσμου διακρινούμενη καὶ εἰς τὰς δυσχερεστέρας ἀκόμη ἐκτελέσεις. «Ἔχει πλεῖστα μετάλλια.

— Εἰς τὴν βασιλικὴν βιβλιοθήκην τῶν Βρυξελλῶν ἀνεκαλύφθη πρὸ τίνος μία «Συνέχεια διὰ λαγοῦτον» τοῦ μεγάλου μουσουργοῦ Τζιοδάνι Σεζαστιάνο Μπάχ παραμείνασσα ἀνέκδοτος μέχρι σημερον. Η σύνθεσις ἐγένετο μεταξύ τοῦ 1720 καὶ 1722.

83

Περίεργον ἄγαμα

Ἐν τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ τουρκοβαλκανικοῦ πολέμου εἶναι ἡ διάδοσις εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰς ἔξοχὰς τῶν Βαλκανικῶν Κρατῶν περιέργου ἀγάλματος, ὅπερ συνιστάται εἰς τὴν ἀναποράστασιν ἐπὶ ἔνδος μόνου τεμαχίου ξύλου τῶν πεσόντων στρατιωτῶν, μετὰ χρωμάτων ἔρυθροῦ καὶ κυανοῦ.

Αἱ μορφαὶ αὐταὶ τοποθετούνται εἰς μέρη πλησίον τῆς οἰκίας τοῦ νεκροῦ ἢ εἰς τὸν τόπον ὅπου οὗτος ἐπεσεν, ἐάν εὐρίσκεται ἐν τῇ γάρᾳ.

Νῦν τοιαῦτα έύλινα ἀγάλματα εὑρίσκονται εἰς τὰς συμμάχους γάρας εἰς μέγαν ἀριθμόν.

